

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep,
0032 Oslo

Oslo, 09.01.2015

HØRINGSUTTALELSE – ENDRINGER I BOSTØTTELOVEN | SAK 14-0058

Leieboerforeningen takker for muligheten til å levere høringsinnspill på endringer i bostøtteloven. På samme måte som høringsnotatet er strukturert i tre kategorier, vil også vårt innspill være det.

Leieboerforeningen er enig i at loven bør gi Husbanken en klar hjemmel til å innhente de opplysningene som blir innhentet. Loven vil da fungere som en viktig informasjonskanal til mottakerne av bostøtte og veier til en viss grad opp for at kravet om samtykke forsvinner. Leieboerforeningen er også i stor grad enig i intensjonen i lovforslaget som omhandler kategori 1 og kategori 2. Når det gjelder kategori 3 har vi derimot innvendinger både i forhold til prinsippet om at man legger opp til at venner og bekjente skal angi hverandre, at det ser ut som om at det er Husbanken selv som skal avgjøre graden av mistanke og den vide hjemmelen for å innhente informasjon som er foreslått.

Kategori 1

Dagens praksis er at bostøttesøkere må gi samtykke til at opplysninger som har betydning for rettigheter og plikter etter bostøttereguleringen kan innhentes av Husbanken. Som høringsnotatet problematiserer oppfyller dette samtykket neppe kravet til et informert og frivillig samtykke da søknaden om bostøtte ikke blir behandlet før samtykket er gitt. Leieboerforeningen er derfor enig i at det er mer ryddig med en lovhjemmel til å innhente disse opplysningene uten et eksplisitt samtykke. Det er likevel helt nødvendig at Husbanken gir god informasjon til bostøttesøkere om hvilken informasjon som vil bli innhentet.

Kategori 2

Leieboerforeningen mener at det vi opplever som dagens praksis, at Husbanken gjennomfører rutinekontroller for å sjekke inntektsgrunnlaget er greit, og derfor er vi også enig i at denne praksisen må tydelig hjemles i loven.

Det er i midlertidig to forhold vi ønsker å påpeke:

Det fattes vedtak om utbetaling av bostøtte hver måned, men hvis etterkontrollen viser at inntekten har vært for høy i det gjeldende året vil bostøtte for hele året bli krevd tilbakebetalt, og ikke bare for de månedene hvor inntekten har vært høy. For personer som

går fra lav til middels inntekt og så vidt kommer over terskelen for tilbakebetaling, vil dette kunne bli en stor og urimelig kostnad.

Det andre gjelder dem som har rett på bostøtte, men som ikke søker. Ved å foreta en automatisk kontroll av alle, og ikke bare av dem som mottar bostøtte vil man kunne få en liste over personer som ikke har søkt, men som muligens har rett på støtte.

Kategori 3

Situasjonen som blir beskrevet i kategori 3 er dersom Husbanken får tips om misbruk og innebærer at Husbanken gis hjemmel til å kreve opplysninger fra «hvem som helst» forutsatt at det foreligger en sterk og konkret grunn til mistanke. Leieboerforeningen er kritisk til dette forslaget.

Vi tror ikke det er gunstig at vi får en situasjon som baserer seg på angiveri og hvor tips fra tilfeldige personer kan føre til store inngrep i personvernet. Dersom det er Husbanken eller kommunen selv som skal avgjøre om det «ligger føre en sterk og konkret mistanke», så er vi i en situasjon der samme instans både tar imot tips, avgjør graden av mistanke, etterforsker og fatter vedtak.

Det er videre foreslått at Husbanken gis hjemmel til å kreve opplysninger fra «hvem som helst» om «hvem som helst», uavhengig av taushetsplikten. Det er etter vår mening en altfor vid hjemmel. En slik hjemmel vil være inngripende overfor privatpersoner, og da bør hjemmelen inneholde klart definerte begreper og avgrensinger. Leieboerforeningen mener derfor at forslaget til ny § 8b ikke bør vedtas. Eventuelt så kan lovhjemmelen innskrenkes til å gjelde de samme som i foreslått § 8 første ledd, altså **Ny § 8b**:

«Innhenting av opplysninger fra tredjemann

[1] Kommunen, Husbanken eller særskilt utpekte einingar kan påleggje offentlege styresmakter, lånegjevarar, utleigarar, burettslag og eigarseksjonssameide å gje opplysningar som er nødvendige for å avdekke eller avgrense urettmessige utbetalingar av bustøtte. Vilkår er at det ligg føre ein sterk og konkret mistanke om at det er skjedd eller vil skje urettmessige utbetalingar av bustøtte. Opplysningar kan krevjast også om andre i same husstand som mottakaren av bustøtte. Ved innhentinga gjeld reglene i § 8a tredje til niande ledd tilsvarende.

[2]Reglene om informasjonsplikt gjeld for opplysningar innhenta etter paragrafen her.

[3]Den som blir pålagt å gi opplysningar eller innsyn i dokumenter mv. i medhald av paragrafen her, plikter å gjøre dette utan godtgjøring og utan hinder av teieplikt.»

Med vennlig hilsen
LEIEBOERFORENINGEN

Lars Aasen
Daglig leder

Martin Gustavsen
Saksbehandler